

F. 25.092

2362.

A3

20 L

F. 25.092

S P R A W A

JW: Ottona Fryderyka Jgelstroma Generała od Infanteryi Woysk Kofsyiskich Kawalera Orderów:

P R Z E C I W K Ő

JW: JP: Benedyktowi Karpiowi Chorążemu Pttu Upitskiego, Orderow Kawalerowi.

Napaść JW. Karpia bez podobney kiedykolwiek praktyki, ucisk Sądu Ziemskiego Upitskiego, wszelkie bezprawie przechodząc, przez który ta napaść wzięła approbatę, przywiodły Generała Jgelstroma do skarżenia w Sądzie Gł: Litt: strony i Sądu.

Pozwał Karp Generała do Upitskiego Ziemstwa, mówiąc swym pozwem, że mu Generał winien 3500. Talar: bitych. Spytał Generał na Sądzie, czyli ma Oblig od niego. Karp okazał Oblig Reinholda Jgelstroma Majora, na Reinholda, nie Generała napisany Imie, z Ewikcyą na Reinholda, nie zaś Generała majątku. Pytał więc Generał daley, że iesli Karp Jego Obligu niema, mieczy powinien Plenipotencyą od Generała, Reinholdowi, na zaciągnięcie długu u Karpia, na wydanie Obligu, którymby Generała uiążyć można, albowy miec powinien Kaucyą Generała za Reinholda Majora. Karp odpowiedział, że i tego niema. Cóż więc ma Karp, czymby obwinił Generała? pytał daley Generał. Karp odpowiedział, że ma list dziękujący sobie za Kredyt przez Generała pisany. Okaż ten List, rzekł daley na Sądzie Generał. Karp odpowiedział, że list ten zgubił.

Zabrał się Generał do przysięgi, że iako nie pożyczal u Karpia, iako nie dał mu skryptu żadnego na siebie, tak listu za Kredyt dziękującego nie pisał, do żadnego kredytu Reinholda Plenipotentem nie czynił, za Kredyt dla Reinholda Jgelstroma nie kaucyonował. Karp przeciwnie zabrał się do przysięgi, że mu Generał zawinił.

Kto tu z nich bliższy otrzymać u Sądu Przysięgę, niech każdy sądzi bez stronny?

Y któż się nie zadziwi, że Sąd Ziemski Upitski Karpia do Przysięgi bliższym być uznał, Dług za Obligiem Reinholda Jgelstroma Majora na Generale Jgelstromie, nawet z procentami, nawet z prawnymi Expensem przysądził.

Apellacyą Generał od tey krzywdy swojej praw i slusności złomania zakładał. Sąd apellacyi nie dozwoilił, mówiąc, że Oblig cudzy, Oblig Reinholda zagradza Generałowi apellacyi wolność.

Stanął Karp do przysięgi. Została mu przeczytaną Rotta przepisana w Dekrecie, zatrwożyła serce Człowieka dostatniego, aby nie slusnością przymnazał nie zmiernych swoich zbiorow. Przyszło przysięgać, Karp nie mówiąc przysięgi w rotę opisaną Dekretem, mówi ją swemi słowami, słowa do swoich restrikeyi naciąga. Woła Plenipotent Generała,

A

rała,

rała, że już tu ucisk ostatni, wzywa publiczności, że co słyszy, co w dzi, przysięgą zaswiadczyć będzie musiała. Prezydent Sądu kończyć każe mówiąc, że to wszystko na jedno i dobrze wychodzi. Skończyło się na tym, a Sąd Ziemski zapisał, że Karp *satisfecit Dekretowi*.

Przez najdrobniejsze zatym szczegółności okazać Sądowi Gll: należy, i ten Oblig cudzy Reinholda Jgelstroma, i całą Generała nie winność, i całą niesłuszność pretextów, na których Sąd Ziemski Upitski ferował swoją decyzją. Winną ufność sprawiedliwości Juryzdykcyi tak poważney kładąc Generał, Silną ma nadzieję, że zdjęty zostanie z niego ten ciężar, że przestępni nie unikną ukarania.

Reinhold Jgelstrom Imiennik Generała był Arędarzem Starostwa przedtym Gulbińskiego, dziś Dóbr Generała za Naymilościwszym Darem wieczystych. Skład i warunki Kontraktu tego arędownego, potrzebią naydostateczniejszey sądowey wiadomości, bo Karp i Sąd Ziemski Upitski, i o ten się opierali Kontrakt, aby Obligiem Reinholda, obciążyć Generała. Skład tego Kontraktu iest taki, że Generał był wypuścił Gulbin na lat sześć Arędą Reinholdowi za 7,000. Talar: bitych opłacać się na Rok każdy powinny, lecz nie brał Arędy iak tylko półrocznemi Ratami, to iest: połowę Arędy z góry od S. Jana, 3,500. Talar: bitych, drugą połowę na Boże Narodzenie, drugie tyle, to iest: 3,500. Talar: bitych.

Pryncypalnym kontraktem tego punktem to było: iż skoroby JP. Reinhold którykolwiek z pomienionych nie opłacił Raty, wraz mógł być wyfadzonym z possesyi do żadnego nie udając się Sąd. Warunek naturalny, bo cudzey własności, nie płacąc za nią, trzymać niepodobno, bo Ar: 30. Roz: 3. Arędarzów bez opłaty przy arędzie utrzymujących się, za gwałtowników, za expulso-rów poczytuie.

Jest także z kontraktutego, i to do zanotowania, że punkt Kontraktu IX. opisuje stan Reinholda otwarcie, że on żadnego nie posiadał majątku na pewność, na ewikcyą Arędy swojej dla Dziedzica, a zatym ta pewność, której dziedzic dla siebie i powierzonych iemu Dóbr swoich koniecznie od niego potrzebował, została zapisa-ną na wszelkiej jego ruchomości, którąby miał tylko w pomienionym Gulbinie zlokowaną.

Zapewnia i o tym kontrakt Arędowny, że JW. Generał pomienione Dobra Gulbin wypuścił z licznym Inwentarzem Budowli, bydła, Kotłów Browarnych, i innych do Gospodarstwa służących naczyń, którego wierny powrót w całości zawarował dla siebie.

Taki i w takim składzie wydał Kontraktu Arędowny Reinholdowi Jgelstromowi JW. Generał. Widzieć ony.

1792. Febr: 15. dattny z Aktów Miała Rygi wydany, do lat sześciu Reinholdowi Jgelstromowi possesya Gulbina, wżakże pod naypierwszym warunkiem utraty possesyi, za nieopłaceniem którykolwiek Raty, zastrzegający.

Wtenczas kiedy JW. Generał Jgelstrom wypuścił Gulbin w Arędę, w dalekich stronach za powinnościami ciągnętego swego Urzędowania naydował się, i ciągiem przez lat 20 nie był w Gulbinie, Reinhold Jgelstrom potrafił sobie, i dla siebie ziednać kredyt u JW. Karpią.

Rze-

Rzekłem sobie i dla siebie, bo Reinhold Jgelstrom nie dał innego jak na siebie i swoje Imię skrytu, dał ewikcyą na Dobra swoje Infantskie.

Napisał też ewikcyą i na Arędzie Starostwa Gulbińskiego, lecz co on mógł ręczyć przez tę Arędę, co więcej na niego Karp dla siebie zabezpieczać nadto, co kontrakt Arędowny warował, iż gdy którykolwiek raty Reinhold nie opłaci, natychmiast z dzierżawy może być wysadzony.

Gdyby Karp dawał na kontrakt, winien był widzieć kontrakt i jego warunki, nie mógł sobie więcej na tym kontrakcie obiecywać, iak tylko tyle, co kontrakt dla Reinholda zabezpieczał.

Kontrakt warował utratę posesyi za nie opłaceniem Raty, kontrakt warował ewikcyą Dziedzicowi na ruchomości. Mogłże Karp podchlebiać sobie że będzie miał ewikcyą długu swego w Arędzie, gdy Reinhold którykolwiek uchybi zapłacić Ratę, albo też spodziewać się ewikcyi na ruchomości Reinholda, gdy ta ruchomość pierwey nie równie, niżli Karpowi, bo równo z weyściem w Arędę Gulbina, została zawiedziona pod ewikcyą Dziedzica, za pewność Arędy jego.

Całą zatem pewność kredytu który Karp uczynił Reinholdowi fundował on na Dobrach jego Infantskich, w które on uwierzył, choć go ostrzegał punkt IX. kontraktu, że Reinhold Dóbr żadnych nie ma, że sam Generał Ewikcyą powierzonych Dóbr swoich na Arędę Reinholdowi, kładł na jego ruchomości wtychże Arędownych Dobrach lokować się mającey. Powinien był Karp koniecznie czytać kontrakt arędowny, jeśli iak mówi na arędzie fundował swój kredyt.

1793. Aug: 3. widzieć Oblig Reinholda Karpowi.

Eorundem osobną na tenże dług Affidawacyą.

Wszedł Reinhold Jgelstrom w posesyą Arędowną Gulbina Ru 1792. pod warunkami w górze opisanemi, iakie się przeczytały z Kontraktu. Jakie raty zapłacił Generałowi to następuie.

1792. Junii 24. na S. Jan zapłacił ratę pierwszą.

1792. Xbra 25. na Boże Narodzenie zapłacił ratę drugą.

1793. Junii 24. na S. Jan znowu, zapłacił ratę trzecią.

1793. Xbra 25. na Boże Narodzenie zapłacił ratę czwartą.

A tu Roku 1794. wraz z Wiosny nastaniem, nastąpiła rewolucya Polska, zaczęła się ona w Litwie po Wielkonocy. Zaszło później że Dobra Gulbin przez Rząd rewolucyiny zabrane pod sekwestr zostały.

Jeśli co w Dobrach Gulbinie Reinhold Jgelstrom arędarz przez Zimę Ru 1793. nie wyprzedał, nie wywoził, czego z Gulbina tuż przy granicy Kurlandskiej położonego przed Sekwestrem rewolucyiny nie uwioził, resztę zabrała rewolucya, zabrała Gulbin z całym sprzętem, Inwentarzem fundowym Generała, miedz Browarną do Wilna przewiozła, Bydło do Woysk wypędziła. Jeżeli co JP Reinhold utracił w Gulbinie, Generał stracił wszystko, nic mu z Inwentarza nie pozostało w Gulbinie.

Dostateczne nie wątpliwey tey i tuteyszemu Kraiowi powszechnie wiadomey prawdy, uczynił świadectwo sam JW. Karp Chorąży Upitski przez oświadczenie swoje, za nastąpieniem rewolucyiny zapisane, które

1794. Maia 21. w Aktach Ziemskich Upitskich zapisane tę daie wiadomość.

Ze JW. Karp sam był Radnym Rządu rewolucyinygo, i nie tylko od Sekwestru Gulbina nie zastąpił, lecz sam owszem Sekwestr jego decy-

dował, iakoż w oświadczeniu swoim approbujące Sekwestr pisze zdanie.

Ze Sekwestr Gulbina nie zaszedł, aż iuż po oświadczeniu JW. Karpia, które Ru 1794. Maja 21. w Ziemstwie Upitskim zapisane wyraża, że pod tenczas jeszcze nie był Gulbin Sekwestrowany, lecz tylko zaszła decyzya na Sekwestr Gulbina, co było powodem JW. Karpiewi oświadczyć się z pretensją swoją do arędy Gulbina, a z czego dwoiaka wypływa uwaga: *Piersza.* Ze Reinhold Jgelstrom Arędarz miał czas aż nadto wystarczający po rozpoczętej rewolucyi w Kwietniu, przewieść przez May cały, wszystką swą własność z Gulbina do Kurlandyi o granicę położoney, zwłaszcza ostrzeżony przez JW. Karpia Radnego naten czas publicznym oświadczeniem w Ziemstwie Pttu gdzie Gulbin leży zapisanym, a może nawet ostrzeżony prywatnie przez Karpia jako interessowanego długiem swoim do iego sytuacyi, o zadecydowanym Sekwestrze, chociaż i oprócz tego wszystkiego Reinhold Jgelstrom widział dobrze iż on nastąpi. *Druga uwaga.* Ze Reinhold Jgelstrom wytrzymał rok cały 1793. w czwartym kończący się arędy swojej, bo po miesiącu Maiu, tuż zaraz S. Jan Junii 24. następował, który kończył Roku drugiego posesyją *Czytóm oświadczenie JW. Karpia.*

Czas raty 1794. Junii 24. o S. Janie zostawił Gulbin przy Rządzie Rewolucyjnym. Nie zapłacił arędy Reinhold Jgelstrom, nie odebrał iey JW. Generał. Trwała rewolucya do późney Jesieni. Po iey ustaniu zniszczony Gulbin wrócił się do Generała, Reinhold Jgelstrom nie wracał się do swojej dzierżawy, i za nastaniem raty Ru 1794. Xbra 25. o Bożym Narodzeniu, nie zapłacił iey Generałowi, od dzierżawy podług Kontraktu odpadł.

Nie miał bowiem po co kwapić się do dzierżawy Dóbr ogołoconych z Bydła, które na nowo trzeba było zakupować, ogołoconych ze wszelkicy ruchomości domowej, a mianowicie Browarney miedzi. Dziezdzic dóbr JW. Jgelstrom wszystko to musiał sporządzić, iako dziezdzic, nie mógł tak Dóbr opuścić, iak ie zniszczone przez rewolucyą opuścił dzierżawca. Dzierżawa warunkami swego kontraktu rozwiązana została. Nie bawnie też JP. Reinhold Jgelstrom umarł w Inflanciech.

Tu Sąd Główny rozbierze uwagą swoją, czyli nawet w tym rewolucyi przy padku, uchybiło się cokolwiek od dzierżawy dla dzierżawcy.

Rok cały 1793. do Roku 1794. prawie do dnia S. Jana wytrzymał Gulbin dzierżawca.

Wiadomo iest Sądowi że czynsze, arędy gotowego grosza, wybierają się w Jesieni, nayspóźniej zaś i to same arędy zwykły się o S. Jerzym opłacać.

Jeżeli to uważać, że Dzierżawca zostawił zasiew żytni, toć go i obiał wchodząc w pyssesją o S. Janie. Obiał nawet cały Jarzynny zasiew, który gdy wcześci umykający dzierżawca, w części Rząd rewolucyjny odsiewał, można domyslić się, iaka w tym była regularność, i iaki z tego odsiewu został pożytek dla Generała.

Naofstatek gdyby co było, czegooby Dzierżawca przez rok cały wybrać, spieniężyć, nakoniec po rozpoczętej rewolucyi więcey przez Mieścić przy Dzierżawie zostając, wywieść i uchronić nie mógł, możnoż o iakąkolwiek szkodę jego, winic Generała, który iey nie uczy-

uczynił, nie zaś widzieć w tym rewolucyi przypadek, który wszystkim Kraju tego Obywatelom, mianowicie zaś Generałowi tak wielkie przyniósł uszkodzenie.

Za co więc JW. Karp szpera jakim sposobem rozwiązał się kontrakt Dzierżawy Reinholda Jgelstroma, kiedy to pod jego zafzło okiem, iż go przerwała rewolucya, iż raty nie zapłacone, oddalenie się z Gulbina Dzierżawcy; przywróciło Gulbin Dziedzicowi, iak podług warunków kontraktu; że nie płacenie arędy, arędę zgaściło; tak podług naturalnego okolicznościów obrótu, że opuszczone przez Dzierżawcę Dobra, obiać musiał, i obiać Dziedzic.

Widząc Sąd Gł: taki stan interesu, przenieść raczy uwagę swoją na proceder iak go JW. Karp prowadził, i na iakich nayniefortunniejszych pretextach Sąd Ziemski Upitski Dekret swój uformował.

Pozwał JW. Karp Reinholda Jgelstroma iako swego Debitora, pozwał Generała iako jedynie dla napaści, oraz może dla tego iak mówimy: non quia debet sed quia habet.

Kładł pozwy Reinholdowi w Gulbinie, w którym on od lat wielu nie naydował się. Za takiemi zaocznemi pozwy, po otrzymywał na niego kondemnaty. Chwali się że te kondemnaty złożyły na Reinholda ultymarną konwikcyą. Lecz któż został kiedy z konwinkowany, co pozwu nie odbierał, co o pozwach nie wiedział, któremu zaocznie pozwy w cudzym kładzione Domu, który od Domu tego daleki, w obcej Gubernii mieszkaniem?

Zle więc mówi JW. Karp żeby nawet skonwinkował Reinholda, on ani za konwinkowanego, ani z konwinkowanego rozumieć się nie może, gdy go pozwem nie pociągniono, o pretenzyi nie uwiadomiono. Naywystępniejszy człowiek kryminalista nawet, na zaoczne oskarżenie, nie może być za skonwinkowanego rozumiany; on gdyby był istotnie i podług prawa pozwem obwieszczony, albo by się tłumaczył że nie winien, albo gdyby się do winy przyznał; niewrzuciłby jey na Generała, z siebie obmyślałby odpowiedzi i dosyć uczynienia szrodki.

Nie szukał JW Karp Dłużnika swego, tam gdzie się on istotnie nayduie, tam gdzie się naydować może jego majątek, jego fundusze; uczynił pozór że go szuka w Gulbinie, gdzie go nie było, gdzie się żadna jego nie naydowała własność. Tam poszedł gdzie mu było bliżej i wygodniej, i mało dbał oto że słuszność, że napaść niewinnego sobie Generała, że przepisaney prawa porządek; poświęci wygodzie swojej. Wygodzie, którey Karp szukał, dogadzał Sąd, który sallowryzuąc JW. Karpiowi zadecydował, że on Reinholda już ultymarnie zkonwinkował; chociaż ni razu istotnie nie podał mu pozwu, wiadomości o sprawie nie udzielił.

Uznawszy przeto Sąd Ziemski że JW. Karp nigdy nie pozywając Reinholda, skonwinkował ultymarnie Reinholda; ustanowił sprawę Karpiowi z Generałem iako niby po ultymarnie na Reinholda przewidzioney konwikcyi.

W tak ustanowioney sprawie, Dekret Sądu Ziemskiego jest obojliwym nie słuszności tworem. Jego przyczyny, na których ufundował swoją decyzją; widoczną nie prawność i za JW. Karpiem okazują słuszność.

imo: Rzekł Sąd Ziem: Upitski że Generał winien za Reinholda zapłacić Karpiowi, bo kontrakt arędowny był na lat sześć wydany. Ani zaś wspominał o tym, że lubo Generał na lat sześć wydał

B

kon-

kontrakt, półroczne jednak do opłaty swoiey rozłożył raty, i zastrzegł że za uchybieniem opłaty w któreykolwiek racie, Reinhold od posesyi odpada. Generał do niey powraca. Ani wspomniał, że Rata Ru 1794. Junii 24. nie została Generałowi przez Reinholda opłaconą, ale dajmy że ia czas rewolucyiny wymawia, lecz wszakże gdy rewolucya ustała, a nastąpiła rata o Bożym Narodzeniu tegoż Ru 1794. Xbra 25, na tenczas i tey raty nie zapłacił Reinhold, do Gulbina po rewolucyi nie powrócił, niechciał obić zniszczonego gospodarstwa, i trzeba było na to Dziedzica, aby nowe kofzta, na nowe zakłady hazardował, od których uciekał Dzierżawca, bo zwykle Dom cudzy wtenczas miły, kiedy nie pułty.

ado: Rzekł Sąd Ziemski że Reinhold Jgelstrom był pełnomocnym JW. Generała Plenipotentem, a zatym mógł pożyczac pieniądze, na jego potrzebę. Y ufundował te rozumienie na takiej okoliczności. Ru 1791. Februarii 6. dnia, *rokiem pierwszy* przed prawem arędownym Reinholda. JW. Jgelstrom wydał Plenipotencyą do spraw swoich z Dóbr Gulbina wypadać mogących, i innych, W. JP. Tadenfzowi Olechnówiczowi na tenczas Adwokatowi, dziś Prezydentowi Ziemskiemu Upitskiemu, w którey zachował Olechnowicza dependencyą do swego Generalnego Plenipotenta JP; Reinholda Jgelstroma, przez słowa: „ W tym iednak sposobie ażeby „ on względem takowych procesów od mego generalnego Plenipotenta W. JP. Majora Reinholda Jgelstroma dependował. „
1791. Februar 6. datna 9bra 19. w Grodzie Grodzień: aktykowana Plenipotencya W. Olechnowiczowi.

Wnioś przeto Sąd Ziemski z tey Plenipotencyi, że gdy Olechnowicz w procesach winien był dependować od Reinholda, więc Reinhold był mocnym zaciągac na Generała długi.

Co za związek iednego z drugim: dependencyi Olechnowicza w procesach, z długow zaciąganiem. Zapomniał Sąd Ziemski na wyrazną ustawę Statutu, że Prokurator, Plenipotent nie może ani żadnych zapisów stanowiąc, i onych na Prynypała wnosić, ani pieniędzy jego odbierać, i z onych kwitować. Słowa o tym Ar: 61. Róz: 4. „ Czego Prokurator bez strony swey sprawować nie „ może. Też ustawuujemy że Prokurator za mocą żadnych *zapisów nowych* i niakiego wyznania ni od kogo nie ma u Sadu „ czynić i *pieniędzy* za zapisami brać i z nich kwitować, nie mając przy sobie strony swoiey. „

Gdyby Reinhold Jgelstrom pożyczyl u Karpia z mocy daney sobie do pożyczenia Plenipotencyi, złożyłby Plenipotencyą u Karpia, i pisałby oblig nie jako sam dłużnik, lecz jako Plenipotent Generała, któregooby odłużał. Nie jużby wtenczas trzeba było Karpiewi przez wniosek dependencyi Olechnowicza, robić domysły iaką miał Reinhold Plenipotencyą, leczby ją złożył in reali, iako istotny dowod uczynionego Generałowi kredytu.

Nie brałby Karp u Reinholda ewikcyi na Arędzie, i innych jego Dobrach, wziąłby ewikcyą na samym Gulbinie, albo na innych Generała Dobrach, któreby Reinhold iako Plenipotent obciążał, i na nichby pisał ewikcyą.

Co za sprzeczność Dekretu Ziemskiego, raz brać Generała winnym odpowiedzi przez widok odłużenia się Reinholda, iako Arędarza Gulbina, drugi raz brać go winnym przez widok, nie już arędy Reinholda, ale własnego za wydaną Plenipotencyą Reinholdowi odłużenia się.

Albo iednego, albo drugiego trzymać się należało. Stałe iedneyby się trzy-

trzymano prawdy, gdyby ją miano. Widzi Sąd iak ta Plenipotencya Olechnowicza do pretextu zażyta; to samo uyrzy w dalszym Dekretu tego roztrząszeniu.

3tio: Wziął Sąd za naywiększy Dekretu swego fundament, list iakby Generała dziękuiący JW. Karpowi, za ten kredyt, a który Karp iak twierdzi zgubił.

Nie przyjął przysięgi Generała. że listu takiego nie pisał, a dając przysięgę Karpowi, odezwał się do oświadczenia Karpi uczynionego Sądownie o zabranii jemu papierów w czasie rewolucyi.

Nie stracił papierów w czasie rewolucyi JW. Karp, bo natychmiast po iey nastaniu przejechał do Wilna i zabrał z sobą papiery z Domu.

Nie straciłby listu gdyby go miał, gdy nie stracił obligu i assekuracyi Reinholda, ktore na Sądzie składa.

List Generała, którymby się do tego przyznawał dług, byłby dla Karpi interesowniejszym papierem, iak oblig i assekuracya Reinholda, byłby mówię interesowniejszym, jeśli JW. Karp chciał zakładać ten kredyt na pewnościach od Generała, nie zaś na pewnościach iakie mu oblig i assekuracya Reinholda ręczyły.

Gdyby Karp miał list, i na tym liście pewność długu swego zakładał, czyniąc oświadczenie o stracie papierów, wymieniłby go w oświadczeniu, iako dowod główny, kredytu Generałowi uczynionego.

Gdyby Karp miał list i na tym liście zakładał pewność, nie pisałby swego na ówczas oświadczenia, gdy Sekwester Gulbina przez Rząd rewolucyjny był zadecydowany, przeciwko Reinholdowi Jgelströmowi, aleby napisał przeciwko Generałowi, nie zakładałby swoich pretensyi do arędy Gulbina, przez dług arędarza Reinholda, aleby złożył do samego Gulbina, przez uwagę długu tego, być długiem Generała samego, aleby złożył do innych Dóbr Generała: *Czytam oświadczenie.*

Cóż to jest list dziękuiący za kredyt, gdyby go pisał nawet Generał. Czyż i dla kogo był ten kredyt? Oblig i Assekuracya Reinholda świadczą, że był dla Reinholda. Gdyby więc Generał pisał list, gdyby za kredit dla Jmieniaka uczyniony podziękował, czyżby przeto już stał się dłużnym długiem Jmieniaka. Czy podziękować jest to kawentować, czy to jest dług przyjąć na siebie.

List więc taki nicby nieznaczył, choćby był pisany. Przyjęga Karpi na liście nic nie znaczy, i rzeczy nie stanowi. Zadnym nie jest słuszney konkluzyi fundamentem, a zatym ta przysięga iako indirecte rzeczy o którą idzie wykonana, żadną nie jest tamą, aby nie ustanowić istotney o tey sprawie decyzyi.

Lecz dawszy że list ten co znaczyć może, iakże odmówić przyjęgi Generałowi, że go ani prosząc o kredit, ani dziękuiąc za kredit nie pisał.

Nie możeż i to się nadarzyć, że cudza ręka, rękę Generała zmyślić, i list w iego jmieniu uformować mogła, więcby i w takim zdarzeniu, iuzby Generał nie miał być bliższym do odvodu napaści, który wie przecie naylepiej iakie i z kim miał interessa, iakich i od kogo potrzebował kredytow, iakieby i do kogo pisał względem tego listy.

Jeżeli JW. Karp mógł to powiedzieć, że miał list i zgubił, mógłby powiedzieć że miał Oblig i zgubił. Toćby i w takim razie, nie iuzby nie winny miał prawo odwieść się, że nie pożyczal, nie zawinił, Obligu nie dawał, ale ten co rzekł napaśmie, *miałem i zgubiłem.*

4to: Zwracając znowu Sąd Ziemski Dekretu swego zewsząd naciągane racye na widok dłużnika nie już Generała, ale Reinholda, rzekł daley, że dana sześćioletnia aręda, nie powinna była po dwóch latach ustawać i czynić Karpowi zawodu, a iak ona skończyła się nie uczynił Generał publicznego w Aktach oświadczenia.

Rzekł więc że dana sześćioletnia aręda Reinholdowi trwać była powinna, choć rat nie płacił. Rzekł więc że Kontrakta i ich warunki w społecznym życiu miejsca nie mają, rzekł że nie ustały obowiązki Generała dla Reinholda, choć on wzajemnych nie pełnił dla niego. Cóż być może główniejszego w kontrakcie arędy, iak za arędę zapłacić. Co może barziej wywalniać dziedzica od obowiązkow Arędarzowi, iak gdy mu on nie płaci, to co płacić zapewnił, i co być może oprócz praw pisanych oprócz warunku w kontrakcie niniejszym nad to naturalniejszego, aby po nie oplaceniu na terminie raty, Dobra właścicielowi powróciły.

Rzekł ten Dekret, że wzajemności nie masz w obowiązkach, i że ich z jednej strony uchybienie, nie twałnia wraz strony drugiej od wzajemnego pełnienia. Rzekł ten Sąd przeciw prawom natury, przeciw prawom pisanim, a Kontrakt wzajemnie, i wzajemnie związany obowiązkami, tak chciał mieć, aby Reinhold lat sześć cudze Dobra trzymał, i aby ich właściciel nie brał z nich swej należytości, którą sobie kontraktem umówił.

Jak Kontrakt arędy rozwiązany? Oto najwidoczniej samym rozwiązany Kontraktem. Bo skoro tylko nie opłaci której raty Reinhold zgodził się kontraktem, aby był wysadzony.

Jak jeszcze kontrak arędy rozwiązany? Oto Reinhold po ustalej rewolucyi, ani do rat wypłaty, ani do swej posesyi, ani do ratowania dóbr zniszczonych, ani nawet do Litwy nie powrócił, a dziedzic Dóbr i miał prawo i musiał obić dobra koniecznie, aby one ratował.

Co on miał i komu oświadczać że obeymuie własność? Nic on i znikim nie miał doczynienia, miał kontrakt z jednym Reinholdem, jego warunkow pilnował, Reinhold mu odtąd nie dawał arędy, kontrakt za uchybieniem raty przywracał Dobra do posesyi dziedzica.

Ze Generał warunkow kontraktu swego pilnował, niczym nie zawiodł Karpia. Obwinać Generała, że zawiodł Karpia, trzeba wprzód okazać, że miał iakie i opisał dla Karpia obowiązki.

Karp przeciwnie nie słuszną hapaścią niszczy Generała. Gdyż to rzecz nie słychana, aby Ewikcyą długi zapisywać sobie na arędzie dóbr cudzych. Dóbr docześnie i pod kondicjami wypuszczonych.

Czytam ustawy praw Kraiowych, nigdzie w nich dostrzedz nie można, aby Ewikcye na arędach były pozwolone, tym więcej przechodzi to każdego przekonanie, aby JW. Karp wdawszy się z Arędarzem Reinholdem w kredita, i w iakieś bez dolożenia się dziedzica umowy mógł w czymkolwiek przemienić cały układ i rygor arędownego kontraktu, którym się dziedzic obespeczył od swego arędarza.

Jedynę prawo w Statucie Ar: 51 R. 4. daie ustanowienie, kiedy Dziedzic za arędarza pociągniony być może. O to w ten czas tylko, gdy arędarz z gruntu arędownego sąsiadowi w przyległości szkodę uczyni, może być Dziedzic z arędarzem wespół pociągniony, aby obydwa z ziemi z której się szkoda stała odpowiedzialni i z teyże ziemi szkody sąsiadowi poczynione nadgrodzili. *Czytac*

Nad

Nad ten przypadek nigdy Dziedzic za arędarza odpowiedzi nie ulega, i nigdzie żadnego JW. Karp nie okaże prawa, aby długi arędownego Pofsesora miały iakąkolwiek relacją do Dóbr Dziedzica zaarędownych.

Inaczej któżby arędę uczynił. Rzecz swoia może być na bezpieczeństwo kredytu opisana każdemu, rzecz cudza, doczesnie powierzona, azaliż komu uczynić bezpieczeństwo zdolna? Y czyliż mogą być prawa, któreby na arędach brać ewikcyą radziły i dozwalaly.

Więc ich nie ma i Karp nie pokaże.

5to. Już też w dalszych swych racyach fałsze Dekret Ziemski Upitski pisał, rzekł bowiem że Reinhold Igelstrom nie wytrzymał Roku tego na który zapłacił Generałowi. Jakżeż nie wytrzymał? Poczęła się jego aręda R. 1792 o S. Janie skończyła się R. 1793 o S. Janie. Począł się rok drugi arędy R. 1793 o S. Janie, trzymał Reinhold rok cały, bo oświadczenie JW. Karpia R. 1794 Maia 21 w Ziemstwie Upitskim zapisane daie wiedzieć że ieszcze Maia 21 nie był wzięty Gulbin przez Rząd rewolucyiny, ale tylko decyzya na wzięcie nastąpiła.

Jakiż jest czas od dnia 21 Maia, datty oświadczenia, do dnia 24 Junii do S. Jana. Idzie o niedziel kilka. Rok zaś gospodarski wzięty w praktyce gospodarskich użytkow, kończy się zupełnie o S. Jerzym. Już wiosną wszystko dla siebie wybrawszy arędarz odfliewa Dziedzicowi, iuż odfliewy wiosenne idą na rok następny zysków Dziedzica, iuż to są te odfliewy, z których Generał nowe swych intrat raty miał od Reinholda odbierać.

Te kilka niedziel które Reinhold do S. Jana nie dotrzymał, alboż ie odiał Generał, alboż te nieodiete przez Rząd rewolucyiny, którego sam JW. Karp był częścią, i którego decyzyą przez własne approbuie oświadczenie.

6to. Równie fałszywie napisał Sąd Ziemski że iakby Generał nie zabierał przysięgi, iż nic w Gulbinie z własności Reinholda Igelstromie nie pozostało. Y zabierał na tym przysięgę i zabiera. Cóż miało zostać gdy Rząd rewolucyiny wszystko w Gulbinie zabrał, gdy przed jego zaborem ze wszystkim się wywioził Reinhold, gdy Generał całą swą własność i całkowity stracił Inwentarz w Gulbinie.

Jeżeli JW. Karp odzywa się do aresztów swoich na majątek Reinholda kładzionych, gdzież może być bronna ewazyja przysięgi, że jego areszta nie załaly własności osoby aresztowanej.

Nie tylko żadna własność Reinholda nie pozostała u Generała, ale mu Reinhold wiele winien został. Zdarzenie rewolucyi nie dało uczynić regularnego rozrachunku i zatarło drogę kognicyi, co pierwiej Reinhold, co potym rewolucyja w dobrach, sprzętach, remanencie i całym Inwentarzu Generałowi uczynili szkody.

7mo. Dalej iuż Sąd Ziemski pisał w swych racyach proroctwa. Napisał bowiem że gdy nie cały był przed nim złożony kontrakt, ale w części tylko z akt widynusem wyjęty, w całym przeto powinna być była zapisana bonifikacya Reinholdowi ze rewolucyi przypadek.

Godziż Sądowi nie na dowodach które czytał, ale na domysle pisać przyczyny? Gdy artykuł 54 R. 4 najmocnie zabronił Sądzić z domysłu, ale kazał złożonych pilnować się dowodow.

Któżby mógł, ktoby był winien bonifikować dzieła rewolucyine, które hazard sporządza, wykonywa nie porządek.

Y Cóżby miał bonifikować, Generał, gdy Reinhold Igelstrom rok swojej arędy wytrzymał, i w ostatnich Ru tygodniach zaszła rewolucyja.

Sąd ten czy wysledził, czy wynalazł, czy wytknął te szkody, któreby poniosł Reinhold? A przecież iak rzecz pewną wpisał w swe racye, że Generał winien był bonifikować, i powinien był tak opisać w kontrakcie, lubo tego nie czytał.

Generał wszystko w Gulbinie straciwszy pod rewolucyi zaborem, do iakieyby nawet bonifikacyi mógł być obowiązany, gdyby rewolucya w samych płołach Ru gospodarskiego Reinholda zaśła, gdyby szkody były przekonane i dowiedzione, gdyby ie sam Reinhold popierał, gdyby miał nawet taki w kontrakcie warunek, gdyby go czytał Sąd Ziemski.

Takie racye prorokujące okazują na iakie Sąd ten usilnoście zdobywał się, aby przycmił prawdę, i aby dał kolory bezprawiu w iakim złożył Dekret na stronę Karpia.

Smo. Napisał Sąd Ziemski za nayważniejszą racyą, że te przysięgi które Karp podawał, Sam one oswiadczał, od Generała zaś podawał iego Plenipotent, a ztąd bliższym iest Karp do dowodu.

Gdzież Sąd znalazł taką ustawę, że ten bliższym do przysięg, kto na Sądy przyiechał. Ten zaś zginąć musi w nayoczewistszey niewinności komu albo wiek, albo nie zdrowie, albo mieysca odległość, umocować tylko za siecie Plenipotenta zostawiły sposobność?

A tak tłumacząc się z tych przysięg, rzekł Dekret przez słowa „Po, nieważ JW. Generał niebrał się do Juramentu, że Reinhold Igel, strom nie prosił na imie JW. Generała tych pieniędzy, i że one do niego nie weszły a przeciwnie JW. Chorąży to wszystko Juramentem potwierdza,

Co mógł wiedzieć Generał, iak prosił Reinhold tych pieniędzy, i czy onych prosił na imie Generała? Kiedy Generał tym prozbow nie był przytomny. Generał brał przysięgę, że on Karpia nie prosił, że prosić Reinholdowi nie zlecił, Generał okazywał z Obligu i Assekuracyi Reinholda, że Reinhold tych pieniędzy prosił i uprosił dla siebie, kiedy dał Skrypta na siebie, i kiedy ie Karp przyjął na Imie iego. Generał donosił Sądowi, że nie dał na odłuzenie siebie Plenipotencyi Reinholdowi, że nie Kaucyonował, że ani prosił, ani dziękował listem za kredyt.

Albo to, że nie brał przysięgi Generał, iż te pieniądze do niego nie weszły, co może stanowić? Cóż mógł wiedzieć Generał, iak z swoim kredytem obrócił się Reinhold. Być może, że wzięwszy u Karpia zapłacił ratę, lecz jeśli tak iest, trzymał za to arędę Gulbina, co to może należeć do Generała, iakimi mu i odkogo wziętemi pieniędzmi opłacał się Dzierżawca? Przysięże wszakże na tym, że żadne pieniądze od Karpia iako Kredytora, do Generała iako Debitora kredytem nie weszły.

Czyliż się godzi takimi extrawagancyami napełniać Dekret. Co to do Generała, iak i na co, lub na czyie Imie prosił kredytu Jego arędarz u Karpia, iak użył kredytowanych pieniędzy, gdzie ich obrócił, i do kogo weszły. Czyliż się godziło Sądowi takich probacyi od strony wyciągać, których ani natura kwestyi, ani rozsądek nie pozwalał podawać. Jak przeciwnie fudować wyrok dla Karpia na takich probacyach lub przysięgach, które nie stanowią rzeczy.

Zawinienie Generała stanowiłby Oblig iego, albo na resztę od kogokolwiek na iego, z mocy od iego, wydany. Ale prozby do Karpia Re-

in-

inholda na imie Generała, długu, który własnym Obligiem na własne opisał imie, albo sledzenie gdzie i dokąd weszły pieniądze, które Karp Reinholdowi pożyczył, iak nie stanowią rzeczy, iak źle i wspacznie na tym się Karp do przyięgi zabierał, tak Generał pilnując istotney obrony swojej, nie widział żadney potrzeby tych odstępnosci od rzeczy w Iuramenta wprowadzać.

Takiemi to Sąd Ziemski Dekret swój nie z rzeczy, nie z dowodów, nie z kwestyi; która się toczyła, ale z wymysłu swego i zawikłania, które tylko pod piórem uformować się i nadarzyć mogły napełniwszy racyami; sądził na Generale Kapitału Tal: Bit: 3,500. procentu Tal: bit: 1892. expensu prawnego złłch 400. opłatę Rū terażnieyszego 1801. Apr: 23. przy Akta:h swoich naznaczył, za nie opłaceniem Inekwitacyą, nazajutrz po terminie opłaty i w każdym czasie do Dóbr Gulbina z pomocą Woyłkową, zadecydował.

1800. 8bra 13. widzieć Dekret

Za oświadczeniem od JW Generała deliberacyi w porządku Appellacyi, gdy Plenipotent Generała deliberacyą tylko zapowiedziawszy, nie tłumaczył się ieszcze z powodow i praw na fundamencie, których miał Appellować, Sąd hierze do namowy, odpowiada, że gdzie on widzi nie wolną Appellacyą, tuznie nie wolną deliberacyą, uchyla przeto bez kontrawersyi appellacyą, słuca przyięgi Karpia, skutek Dekretowi swemu nakazuie, zakład 25. rubli złożonych odrzuca, odroczenie Sądów zapisuie.

Jeżeli dopełniona praktyka, że deliberacyi prawem dozwołoney Sąd nie dopuścił, że nie słucając przyczyn dla których chciał swą zakładać appellacyą Generała, appellacyą uchylil, że niechciał z nią zaczekać do dnia osmego, ukazami przeznaczonego, miał w tym swe racye, bo mu Sąd przerwać i odroczyć, bo gwałt przyięgi Karpia do skutku doprowadzić nayprędzey, było potrzeba.

Ale iakie miał racye, i czemu ich nie opisał do nie dopużczenia appellacyi Generałowi, rzekł tylko Ryczałtem, że w tey sprawie, iako inskrypcyney wedle brzmienia praw Litewskich, i Ukazów, appellacya nie wolna.

Możnoż zarzucić Generałowi sprawę Inskrypcyina, gdy Generał żadney Inskrypcyi nie dawał, gdy Sąd żadney od Generała nie widział Inskrypcyi; gdy kto inny to jest Reinhold Jgelström wydał na siebie, i na swoje Dobra inskrypcyą.

Jeżeli rozumieć, że w sprawie istotnie wydanej na siebie Inskrypcyi, appellacya nie wolna, czy można rozumieć, że w sprawie przywłaszczoney i narzuconey cudzey, napaścią, Inskrypcyi, zabronioną być może.

Gdyby Karp za Generała przychodził Inskrypcyą, nie śmiałby Generał appellować. Przyście napaśne za Inskrypcyą obcą ze strony Karpia, przystosowanie długu cudzego do Generała ze strony Sądu; spór w sprawie czyniły, spór ważny o Prawo natury; o Prawo positive w Statucie Ar: 18. Roz: 1. napisane, *Ze nikt za nikogo cierpieć nie ma, i nie odpowiada*, i za cóż Sąd Ziem: przywłaszczył sobie, że spór ten naylepiey zdefiniował, za cóż zdania swego, pod wyższe nie oddał zdanie.

Co do praw Litewskich. Jest Konst: 1776. która za obligami broni zwłók dyllacyi. Tu Oblig Generała nie zachodził. Teby prawo służyło przeciw Reinholdowi. Te Prawo nie jest prawem przeciwko Generałowi, który się nie odłużał, Obligu nie wydał.

Ta nawet Konst: zabroniwszy zwłók, dyllacyi, nie mówi *żeby bronila appellacyi*, własnie ostróżna na takie przypadki, iak dziś Sąd Ziem: przyswoił Oblig Reinholda Generałowi. *Czytam Konst:*

Zasła bowiem ona stosownie do Statutu Ar: 88. Roz: 4. który wyliczając w czym Sąd odezwu dopuścić nie może, mówi przez słowa: ,,

Ca

;; Pierw-

„ Pierwsza ktoby komu pisał i obowiązał się w czym *listem swym*
„ *sapisem dobrowolnym*, a takowy zapis nalezionby sluszny, we-
„ dług tego Statutu i Artykułow w nim niżej opisanych sprawio-
„ ny; *a ten kto się opisze*, nie przyjmując skazania, Appelowacby
„ chciał przewłokę czyniąc *temu* odzew iść nie ma.

Gdzież tu swym listem dobrowolnym opisał się Generał: i czy to ten co
sis opisał Karpiowi był Generał, który appellacją zakładał.

Ten co się opisał był Reinhold, ten co wydał swój dobrowolny zapis,
był Reinhold.

Reinholdowi tym Statutem odzew zabroniony, ale nie Generałowi, któ-
ry ani się opisał, ani wydał swój dobrowolny zapis.

Poszedł Karp do przysięg gwałtem Sądu ośmielony, Przysięgi Dekre-
tem nie opisane positive, nie zebrane w jedno iak się zwykle w
slusznych Dekretach na iednę spisują miejsce, że *na tym i na tym*;
Po całym Dekrecie rozrzucone, w tym, a nie innym zamiarze, aby
ie Karp iak się podoba wymówił, zbieram ie z różnych miejsc De-
kretu. Są przez *notabene* w Dekrecie oznaczone po brzegach.

W iednym i w drugim miejscu, miała być przysięga na tym, że Generał
listownie oświadczył wdzięczność za przyjaźń i uczynność, że
list ten zginął między wżyskimi JW. Karpia w czasie rewolu-
cyi zabranemi papierami.

W trzecim miejscu, miała być na tym, że Reinhold Igelstrom prosił na
imie Generała tych pieniędzy, i że one do Generała weszły.

JW. Karp nie naśladował słów, które Regent z różnych miejsc De-
kretu tego wybierał, temi słowy odbył przysięgę: „ Tak, tak nie
„ Reinholdowi ale Generałowi, nie dałbym Reinholdowi na ten
„ - - - - na interesa Generała weyść musiały moje pieniądze.
„ Tak, tak. Tak mi Boże dopomóż. „ Z przysięgi pewnie, stale
wymawiać sie powinney, zrobił JW. Karp dyskurs, w którym
wspomnił Chorażego Hube, nic do sprawy nie wchodzącego, o
liście że go miał i zgubił, nawet nie namienił, na miejscu słów
w Dekrecie: iako te pieniądze na potrzebę Generała weszły, po-
wiedziały *weyść musiały*. Od kilku pierwszych słów Regenta Rotę
dyktującego porzucił. Już Regent milczał. Sam sobie JW. Karp
kończył. Prezydent Sądu dispensował nawet nie przyklekać.
Stojąc wymawiał. Rzecz to mniejsza, bo nie na tym, istota przy-
sięgi, ale jest nie regularność.

Natychmiast to manifestował JP. Korzeniewski Plenipotent Generała,
oświadczył przytym skargę przytomney publiczności.

1800. 8bra 16. w Grodzie Upitskim zapisany manifest.

Jednym pozwem pozwał Sąd cały dnia 18. 8bra, drugim dnia 27. poz-
wał szczegulnie Prezydenta Olechnowicza, przez te zapozwy ca-
ły Excefs przysięgi, protekcją Olechnowicza, nie przyjęcie o to
manifestu skarży. *-Widzieć zeznane pozwy i Aktoraty w rejestrze*
Officii.

Pozwał oraz do wydania świadectw cnotliwego tamecznego Adwokata
JP. Stanisława Eydrygiewicza, który nawet w tej sprawie od
Karpia należał, pozwał Regenta JP. Daniela Ciołkiewicza, który
Rotę czytał; JPP. Piotra Chodorowskiego Rottm: Grodzień: Leona
Prenkowskiego Rottm: Upitskiego, Józefa Mickiewicza Czesznika
Halickiego, Justyna Cywińskiego Regenta Grodzkiego. Prosi Gene-
rał łączenia z niemi Aktoratu. Wszystkich ufa cnotcie. Na zna-
ney poczciwości iednego Eydrygiewicza chociaż od Karpia nale-
żał, zakłada prawdy wyznanie.

JP. Korzeniewski Adwokat i Plenipotent, zabiera na tym gwałcie sobie
samemu przysięgę. *Składam ją własną jego ręką napisaną*, i oraz
po wyniesionych wyżej w Izbie Sądowej przytomnych do wy-
znania.
1800.

1800. gbra 2. podany, gbra 9. w Grodzie Upitskim zeznany przywodzę pozew.

Uciśniony takimi nad praktykę wykroczeniami Generał udał się do władzy Rządowej. JW. Tajny Konsyliarz Litewski Gubernator Frizel mając sobie cały ten przedstawiony interes. Weyrzawfzy że w Sprawie Karpią nie zachodzi własny Generała Oblig, że o cudzy Oblig został on obwiniony, dopuścił Generałowi appellacyi do Sądu Gł: na mocy najwyżzey ustawy, która w Uczerezenia Monarzym Róz: 5. Art: 97. mówi w te słowa: „ Do Gubernfke, „ go Rządu wchodzą rozpoznawaią się i odbywaią się wszystkie dzie- „ ia wykonawcze i prędkiy odprawy lub wzkazu wymagaiące „ równie też i te o które spierać ani powątpiwać się ani nie można, iakó „ to naprzykład podpisane od dłużnika obrachunki, czyli wexle, „ albo kontrakty iasne i iawne, według których, opłata na ter- „ minie nie nastąpiła. W takowych Sprawach zanofzą się żaloby „ w Gubernfkim Rządzie, a ten zniewala do zadosyc uczynienia „ Jeżeli zaś Sprawa iaka okaże się być wątpliwa i sporowi podległa „ tedy odsyła się do rozsądzienia stron tam gdzie należy. „

Zeby oraz przyspieszył JW. Gubernator stronie oboiey nayrychleysze roz-
sądzenie się, przecznażył na tę Sprawę registr Extraordinaryny Taktowy. *Słowa Rezolucyi JW. Gubernatora.*

„ Zaszło do mnie zaskarżenie od JW. Generała od Infanteryi Ottona Jgel
„ stroma na Sąd Ziemski Powiatu Upitskiego, że Sąd ten decydu-
„ iąc o Sprawie JW. Benedykta Karpią Chorążego Upitskiego, w
„ pretensvi jego do Generała Jgelstroma zastosowaney za Obligiem,
„ który Chorążemu Karpiowi wydał w Ru 1793. Augusta 2. dnia,
„ Regenhold Jgelstrom Maior Woysk Rossyiskich na summę Talar: bi-
„ tych 3,500. na swój własny Maiątek i na swoje Imię; summę
„ takową wraz z procentami i expensem prawnym zasądził na Gene-
„ rale Jgelstromie, apellacyi od Dekretu swego nie dozwolił, i na-
„ wet przysięgać Chorążemu Karpiowi nie podług tey Roty, iaką-
„ w Dekrecie swoim przepisał, lecz podług własney jego woli i od-
„ mian uczynionych dopuścił, i że Generał Jgelstrom, ani Plenipo-
„ tencyi Reinholdowi Jgelstromowi Maiorowi do zaciągania długute-
„ go, ani Kaucyi za niego nie dawał, lecz wspomniony Jgelstrom
„ Maior był tylko arędatorem Dóbr jego Gulbina w Pttcie Upit-
„ skim położonych, z tą tedy przekładał, że iako w tey pretensyi
„ Chorążego Karpią nie zachodzi własny Oblig Generała Jgelstroma,
„ tak nie mogła być mu bronna podług Praw apellacyia. To ia
„ zważywszy nayduię, że w sprawie takiej apellacya stronie, oney
„ żądaiącey niemoże być bronna; i przeto zalecam Sądowi Główn-
„ mu Litt: tę Sprawę dla wzaiemnego przyspieszenia obustronom
„ sprawiedliwosci, z Regestru Extra-Ordynaryinego Taktowego rozsą-
„ dzić, i rozpoznawszy Dekret Ziem: Upitskiego Powiatu, oddać spra-
„ wiedliwość, komu ona przynależy.

1800. gbra 10. dnia widzieć.

Niegodziło się Sądowi Ziemskiemu w tey Sprawie i podług Praw Litew-
skich, i podług Praw Imperii apellacyi przynaymniey zewsząd wol-
ney zabronić. Jakkolwiek sprawę rozsądził, innieyby się wstępny
okazał, gdyby nie imponował za konieczny wyrok swój, który mu
poddac pod zdanie wyższe należało.

Nie godziło mu się słuchać przysięgi gwałtownie, gdy Statut w Art: 86.
Róz: 4. mówi te słowa: „ A gdzieby u Sądu którego przed apella-
„ cyą przysięga, której stronie była skazana, a drugaby strona prze-
„ ciwna po skazaniu apellowała, tedy ta przysięga ma być za-

D

„ dzier-

„dzierżana, dotychczas, póki się strony za apellaeyą nie ro-
zeprą.

Nie godziło mu się nakazywać skutkow wyrokowi swojemu, gdy tenże
Artykuł mówi, i o tym przez słowa: „a po odezwaniu póki się przed
Sądem Głównym strony prawem rozepną, Sąd odprawy czynić
nie ma.

Zle przeto wykonany iurament, wszakże i tak iak wykonany żadney
pewney nie stanowił rzeczy.

Coby to mogło stanowić, żeby Generał w istocie nawet pisał list dzie-
kując za kredit, kiedy nie iemu, ale Reinholdow Igelströmowi kre-
dit uczyniony, dziękowałby zatym za Reinholda, wszakże że listu
takiego nie pisał, bierze przysięgę, bliższym jest do przysięgi.

Co to stanowi żeby JW. Karp i przysięgł na tym że Reinhold kiedy go
prosił o kredit, prosił na imie Generała, gdy mu Generał proźby
tey nie zlecał, do proźby nie umocował Plenipotencya. Y kiedy
Oblig i assekuracya Reinholda iawnie pokazują, że Reinhold iak
prosił dla siebie, tak na siebie wydał inskrypcye, na swój majątek
opisał ewikoye.

Co naostatek stanowi, żeby JW. Karp i na tym przysięgł, że te pieniądze
do Generała weszły. Gdy to nie podobno aby Karp wiedział, iak
ie obrócił Reinhold, do kogo one od Reinholda weszły. Gdy to
tylko być może Karpowi wiadomym, że od niego weszły do Rein-
holda, bo Karp od niego ma na to inskrypcye. Gdy choćby we-
szły do Generała, nie brał Generał od Reinholda żadnych pienię-
dzy iakby od Karpia sobie kreditowanych, lecz wchodziły do skar-
bu Generała arędne Reinholda raty, które nie kreditem dawał
Reinhold, ani od siebie, ani od Karpia, ale dawał iak powinność po-
dług kontraktu; i na czym Generał przysięga.

Ukaz Ru 1800. Jullii 19. w zdarzeniach takich, gdzie Sąd niższy Appel-
lacy nie popuścił, a z krzywdził, nie iuż ten Dekret nie zmiennym
zostawuie, ale dozwała skargę do Sądu Głł: zanosić.

Zmyśli więc tego Ukazu, wszelki gwałt prawom przez Sąd niższy zdia-
łany, bądź to przysięga nad Prawo przyjęta, nie może byc na
zawadzie, prawney i sprawiedliwey o Sprawie decyzji, bo na coby
Ukaz dozwał skargi do Sądu Głł: żeby Dekret Sądu mniejszego nie
mógł być poprawiony.

Konkluzya Sprawy niniejszey jest bardzo krótka i iasna: nie ma JW. Karp
Obligu Generała, nie ma więc u niego długu, nie ma na nim zawi-
nienia.

Nie zlecał JW. Generał Reinholdowi długi dla siebie zaciągać, i nie
dał na to Plenipotencyi, nie Kawentował za niego, ani listu dzieku-
jącego nie pisał, i na tym przysięga.

Nie został żaden majątek i żadna własność Reinholda w Gulbinie, nie
była ani w czasie arefztu, ani po arefzcie. Przysięgę na tym
bierze Generał

Jak się kontrakt Gulbina rozwiązał, objaśnił to wyżej Generał, że Re-
inhold w czasie rewolucyi wyiechawszy z Gulbina, iuż do niego
nie powrócił, że raty po rowolucyi nie zapłacił, odpadł od arędy
podług warunków kontraktu, opuścił Gulbin podług woli swey
własney. Obiął Gulbin Generał iako Dziedzic, a że nie zmównie
z Rein-

z Reinholdem na szkodę Karpią nie czynił, na tym przyśięga.
Jeść więc nayniefluzniey przez Karpią kłócony i napařtowany Juź mu
teń proceder kořtunie 3,000. rubli, kwoty tey i za winę szkody i za
karę napařci, Sąd umnieyřać nie moźe, profi iey przyřadzenia Ge-
nerała.

Sądzie! sprawiedliwy! i dawne Prawa Litt: i Prawa Wielkiego Monarchy
Naszego, i sama przyrodzona słusność, chcą mieć i stanowią, żeby
żadna w Sądach nie zachodziła między przystępującymi do nich róż-
nica.

Znam wielką wziętość, i wielkie związki w tey Gubernii JW. Chorąż-
zego Karpią, niech mu słuźą, gdzie idzie słusnie, niech go omylą,
gdzie od słusności odszedł.

Generał co samą za sobą niesie nie winność, ufa iedynie tey sprawiedli-
wości, dla której umieliście poświęcać i poświęćacie wszystko, co
wam naydroźsze prywatnie, gdzie publicznego Urzędowania wypełnia-
cie powinność.

Sam Chorąży, gdy sobie przywiedzie dostojność swoią, czym iest, i czym
bydź powinien, uwielbi słusność, choć ją przeciwną Interessowi
swemu obaczy, a w sercu swym dziś pewnie nie szacuje gwałto-
wnych przeciw Prawu Sądu Ziemskiego Upitskiego dla siebie skłon-
ności.

Na kogoź nie spadnie pocisk, gdyby można za Obligiem cudzym, obwinąć dru-
giego. Kogoź ze wszystkiego obnażyć nie można, gdyby dość było
w Dekrecie takiej argumentacyi, że ponieważ Karp na Sady przyie-
chał, więc bliźszy do przysięgi, a że Generała na Sądach nie masz,
winien zapłacić choć nie dał Obligu.

Albo że ponieważ Karp zabrał się do przysięgi, że go Reinhold na Jmie
Generała prosił, chociaż na siebie wydał Oblig Reinhold, ma zapła-
cić Generał.

Nie ma i dziś Generała na Sądzie. Dobroczyenne prawo dozwoliło mu bronić
się od napařci przez Plenipotenta, można to brać za winę jego, gdzie
praw używa wolności, Y alboź Ziemstwo Upitskie nie tym iednym
Sądzi się prawem, albo niewie o Art: 55. 56. R: 4. które zastępować
u Sądu iednego drugiemu dozwoliło.

Dopieroź gdy Sąd weyrzy w te wykrocności, które wykonanie Juramentu
złożyły, naydzie się iawnie przekonany, że JW. Karp nie ma obiektu
przy czymby wykonywał przeciw Generałowi przysięgi, i samego
nawet (acz nic w sprawie nie stanowiących przysięg) wykonania
nie dopełnił.

Pozwolmy że ma szkodę od Reinholda, ale iakaź słusność nadgradzać to
z nie winnego Generała. Sąd tu więcej winien niżli Chorąży. Słu-
szenie złożony wyrok odwiolby Chorążego od zle przedsięwziętego za-
miaru, w który jeśli weyść łatwo, odstąpić już trudniey, ile gdy Sąd
interes swój z interessem strony, której podchlebił, iednoczy.

Nie ieden to Generał przez Sąd ten uciřniony. Napelniony iest przeciwko
niemu skargami registru Officii. Raczy Sąd Główny odesłać rzecz z nim
o kary do tego registru, zatrzymać skutki jego Dekretu, skassować
go zupełnie, JW. Generała od napařci uwolnić, bliźszość kwazyi jego
uznać, i gdzie dług bez Obligu szukany, bez przysięg nawet (na
którch zle konkludował Sąd Ziemski sprawę) Generała uwolnić, lub
jeśli się będą zdawały potrzebne przysięgi, przyiać ie od Generała.
Expensa zasądzić.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Faint, illegible text in the upper middle section.

Faint, illegible text in the middle section.

Faint, illegible text in the lower middle section.

Faint, illegible text in the lower section.

Faint, illegible text in the lower section.

Faint, illegible text in the lower section.

Faint, illegible text in the lower section.

Faint, illegible text in the lower section.

Faint, illegible text in the lower section.

Faint, illegible text in the lower section.

Faint, illegible text in the lower section.

Faint, illegible text in the lower section.

Faint, illegible text in the lower section.

1482
63

F.25.092

INSTYTUT
BADAŃ LITERACYJNYCH PAN
BIBLIOTEKA
00-330 Warszawa, ul. Nowy Świat 72
Tel. 26-68-63

15220510
106620
1011000
20
251000
101
40900
20
251000
20
209600
20

2578

F.
25.092